

dlr times

AN FHÓMHAIR 2022

Deontais dlr 2023

CUIR FEABHAS AR DO PHOBAL

Is feidir tuilleadh eolas a fháil agus
cur isteach ar dheontas ag

dlrcoco.ie/grants

Níos mó ná **€500k** de mhaoiniú bronnta ar thionscadail faoi stiúir an phobail sa bhliain 2022!

 dlr
Comhairle Contae County Council

EOLAS AGUS NUACHT Ó CHOMHAIRLE CONTAE DHÚN LAOGHAIRE-RÁTH AN DÚIN

FÉACH ISTIGH

Féile le Chéile

Inspregadh agus
Comhairle maidir
le Fuinneamh
Baile a Uasghrádú

SCÉIM DHEONTAIS dlr 2023

AR OSCAILT D'IARRATAIS ANOIS

An bhfuil smaoinemh agat d'imeacht nó do thionscadal, idir bheag nó mór, a d'fhéadfadh dul chun tairbhe do cheantar áitiúil sna healaíona, i gcur chun cinn an cheantair ghnó, i bhforbairt pobail, sa chomhshaol agus san athrú aeráide, san oidhreacht nó sa spórt?

D'fhéadfadh do thionscadal difear a dhéanamh d'fholláine agus do cháilíocht saoil, fiú ar bhealach beag, na ndaoine i do chomharsanacht áitiúil!

Gach bliain osclaíonn Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin scéim maoinithe deontais don bhliain dár gcionn, ar a dtugtar Deontais dlr. Cuireann an Scéim maoiniú ar fáil do dhaoine aonair, do ghrúpaí agus d'eagraíochtaí atá ag gabháil do thionscadail, d'imeachtaí nó do thionscnaimh ag leibhéal na comharsanachta nó an Chontae laistigh dár gceantar, le béim ar leith ar thacaíocht a thabhairt do thionscnaimh áitiúla agus do thionscnaimh cosmhuintireacha. Tá maoiniú deontais ar fáil do thionscadail ealaíne, tograí faoi stiúir an phobail, cur chun cinn limistéar gnó áitiúil, forbairt spóirt, oidhreacht áitiúil agus cosaint an chomhshaoil.

Ar mhaithe le dea-rialachas agus trédhearcacht a chinntiú, tá roinnt treoirlínte ginearálta ann a thagraíonn d'iarratas a dhéanamh ar na deontais agus tá roinnt treoirlínte breise ann maidir le catagóirí sonracha deontais. Cuidíonn sé seo lena chinntiú go bhfuil an Chomhairle ag tacú leis an gcuid is fearr i bhforbairt ár bpobail.

Seo an deis duit iarratas a dhéanamh ar mhaoiniú a d'fhéadfadh tús a chur le tionscadal nó imeacht áitiúil nua. Chun tuilleadh eolais a fháil faoi na deontais shonracha atá ar fáil, conas iarratas a dhéanamh ar líne agus na téarmaí agus coinníollacha ábhartha, téigh chuig dlrcoco.ie/grants

Dúnfar na hiarratais ag 5 i.n. ar an 25 Deireadh Fómhair.

Breathnaigh ar ár bhfíseán a chuireann Deontais dlr chun cinn [anseo](https://www.youtube.com/watch?v=anseo)

Níos mó ná **€500k** de mhaoiniú dailte ar thionscadail faoi stiúir an phobail anuraidh!

Podchraoltaí dlr: Buail leis na daoine atá taobh thiar de na seirbhísí

Tá podchraoladh nua seolta ag dlr a chuirfidh ár bhfoireann ar taispeáint agus a dhéanfaidh aird ar roinnt de na seirbhísí éagsúla a chuirimid ar fáil do phobail ar fud an Chontae. Cloisfeadh ár bhfoireann ar an bpodchraoladh, ar a dtugtar 'Insight', agus tabharfaidh siad léargas ar chuid den iliomad seirbhísí a chuireann dlr ar fáil do níos mó ná 200,000 cónaitheoir.

Tá an chéad dá chlár ar fáil ar líne anois ar shuíomh gréasáin dlr ag dlrcoco.ie/podcast agus ar gach ardán sruthaithe mór. Díríonn an chéad chlár ar [Scéim na nDeontas don bhliain 2023](https://dlrcoco.ie/podcast), agus ar an gclár seo tá Ian Smalley agus Deirdre Black a bhfuil baint acu leis na deontais Pobail agus Oidhreacht faoi seach, agus míníonn siad an próiseas iarratais ar dheontas agus na tacaíochtaí atá i bhfeidhm d'iarratasóirí.

Sa dara heipeasóid, cloistear ó Chonchúr Ó Sé, an tOifigeach Forbartha Gaeilge le dlr, agus insíonn sé a scéal dúinn faoin ngrá atá aige don Ghaeilge agus faoin iliomad bealaí a bhfuil an Chomhairle ag cur na Gaeilge chun cinn ar fud an Chontae.

Má tá seirbhís ar fáil ar mhaithe leat léargas a fháil uirthi ar an bpodchraoladh, seol ríomhphost chuig podcast@dlrcoco.ie

Coiste Comhairliúcháin Gaeilge Nua dlr

Tá an Coiste seo tar éis a bheith curtha le chéile mar chuid de Scéim Gaeilge DLR agus is í aidhm an Choiste ná chun an Ghaeilge a chur chun cinn sa Chomhairle agus sa Chontae araon agus chun tuairisciú ar chur i bhfeidhm na scéime teanga de chuid na Comhairle.

Tá sé i gceist go réachtálfaidh an Coiste raon imeachtaí i rith na bliana chun an Ghaeilge agus an cultúr Gaelach a chur chun cinn sa Chomhairle agus timpeall an Chontae. Buailfidh an Coiste le chéile ag tréimhsí éagsúla le linn na bliana agus beidh an chéad chruinniú de chuid an Choiste á réachtáil san Fhómhar.

Bunófar fochoiste de chuid an Choiste chun tacú le hainmniú forbairtí nua in dlr agus chun iniúchadh a dhéanamh ar na hainmplátaí sráide timpeall an Chontae ina bhfuil botúin sna leaganacha Gaeilge.

Má tá aon cheisteanna agat, seol ríomhphost, le do thoil, chuig ár nOifigeach Forbartha Gaeilge, Conchúr Ó Sé ag coshea@dlrcoco.ie

Glaoch ar gach sealbhóir tí fáлта a ghearradh siar

Táimid ag impí ar shealbhóirí tí agus ar úinéirí talún/áititheoirí a chinntiú go ndéantar fáлта coise agus cois bóthair, crainn agus sceacha a ghearradh agus a chothabháil ionas gur féidir le gach coisí taisteal go sábháilte ar chosáin agus ag acomhail. D'fhéadfadh sé seo a bheith ina fhadhb ar roinnt bealaí do dhaoine lagamhairc toisc nach bhfuil siad ag súil le bac lasnairde.

Déanaimid clár gearrtha crainn ar ár ngréasán bóithre laistigh de na séasúir chúig agus atá ag teacht lenár bpolasaithe agus lenár bpleananna, nuair is ábhartha. D'fhéadfadh roinnt ciumhais a bheith mar chuid de na láithreáin phailneoirí dlr agus d'fhéadfadh córas bainistíochta ar leith a bheith ag teastáil uathu. Má tá aon cheist agat maidir le gearradh i do cheantar, moltar duit teagmháil a dhéanamh linn trí ríomhphost a sheoladh chuig info@dlrcoco.ie nó trí ghlaoch a chur ar 01 205 4700.

Is é an séasúr ina gceadaítear fáлта a ghearradh faoin Acht um Fhiadhúlra ná idir tús mhí Mheán Fómhair agus deireadh mhí Feabhra an bhliain dár gcionn.

Is freagracht chomhroinnte í an tsábháilteacht ar bhóithre; baineann sé linn go léir ag déanamh ár gcuid féin chun ár gcosáin agus ár mbóithre a dhéanamh níos sábháilte agus chun a chinntiú go n-éireoidh lenár Straitéis um Shábháilteacht ar Bhóithre. Tacaíonn Grúpa Comhairliúcháin agus Míchumais Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin leis an tionscnamh seo.

Athluacháil ar Réadmhaoin Tráchtála Inrátáilte Clinicí Siúil Isteach d'Íocóirí Rátaí Tráchtála

Is éard is athluacháil ann ná an próiseas trína luacháiltear gach réadmhaoin tráchtála inrátáilte i limistéar údaráis áitiúil ag an am céanna, faoi threoir an dáta luachála céanna. Tugann an athluacháil cothromas, aonfhoirmeacht, cothroime agus trédhearcacht isteach i gcóras rátaí na n-údarás áitiúil, rud a fhágann dáileadh níos cothroime ar rátaí tráchtála i measc íocóirí rátaí. Cuireadh tionscadal athluachála Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin siar mar gheall ar an bpaideim COVID-19.

Mar sin féin, lean an obair ar aghaidh ar an tionscadal athluachála agus d'eisigh an Oifig Luachála Deimhniú Luachála Molta d'áititheoirí i gceantar údaráis áitiúil Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin ar an 23ú Meán Fómhair 2022.

Táimid ag réachtáil clinicí siúil isteach chun le haghaidh íocóirí rátaí. Tabhair leat do **Dheimhniú Luachála Molta** le do thoil:

3ú & 4ú Deireadh Fómhair, 2022 i Halla an Chontae, Bóthar na Mara, Dún Laoghaire

ó 9.30r.n. go dtí 1i.n. agus 2.00i.n. go 4.30i.n.

agus

5ú & 6ú Deireadh Fómhair, 2022 in Oifigí na Comhairle, An Phríomhshráid, Dún Droim

Ó 9.30 r.n. agus 1 i.n. agus 2.00 go 4.30 i.n.

Déan athbhreithniú, le do thoil, ar an Deimhniú Luachála Molta nuair a fhaigheann tú é. Mura bhfuil tú sásta leis an luacháil bheartaithe nó leis na sonraí ar do theastas, ní mór duit athbhreithniú a iarraidh faoin 1 Samhain 2022 tríd an nasc Déan Ionadaíochtaí ag valoff.ie.

Tá tuilleadh tacaíochta ar fáil d'íocóirí rátaí ag valoff.ie.

Comórtas: Siúlóid Fhoraoise Mallaithe

Ar mhaith leat a bheith mar bhuaiteoir ar cheann de cheithre phas teaghlaigh chuig ár n-imeacht bliantúil i bPáirc Mharlaí? Ní oirfeadh sé don duine anbhách, beidh sé seo ina fleá scanraidh saor in aisce lán le scleondar agus faitíos inár bhforaois mallaithe Dé Sathairn 29ú agus Dé Domhnaigh 30ú Deireadh Fómhair. Beidh gach pas comhdhéanta de shé phas saor in aisce a ligfidh do 6 duine dul isteach san Fhoraois Mhallaithe.

Chun cur isteach air seo, níl ort ach clárú le haghaidh an dlr Times trí ríomhphost. Logáil isteach ar dlrcoco.ie/SamhainComp faoin Luan 17ú Deireadh Fómhair. Cuirfead na buaiteoirí ar an eolas Dé Máirt 18ú Deireadh Fómhair. Ádh mór!

Feile le Chéile dlr 2022

Meán Fómhair – Deireadh Fómhair

dlr Festival of Inclusion 2022

Promoting Equality,
Diversity and
Inclusion in
Dún Laoghaire-
Rathdown

Tá lúcháir ar Chomhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin (dlr) Féile le Chéile dlr a óstáil gach fóimhar. Is í aidhm Féile le Chéile dlr ná chun aird a tharraingt ar thionscnaimh chuimsithe shóisialta agus iad a cheiliúradh agus chun tacú le gach duine agus iad a spreagadh chun páirt ghníomhach a ghlacadh sa phobal.

Is clár imeachtaí pobail um chuimsiú sóisialta é Féile le Chéile dlr a chuireann chun cinn an t-iliomad grúpaí, eagraíochtaí agus oibríthe deonacha a eagraíonn gníomhaíochtaí agus

imeachtaí agus a chuireann tacaíochtaí ar fáil sa phobal. I ngach imeacht bíonn grúpaí agus eagraíochtaí ag tabhairt daoine le chéile chun folláine an phobail a nascadh agus a cheiliúradh agus feacht a ardú, tacaí a chur ar fáil agus cuimsiú sóisialta agus éagsúlacht a chur chun cinn.

‘Comhionannas, Eágsúlacht agus lonchuimsitheacht a Chur Chun Cinn i nDún Laoghaire-Ráth an Dúin’ is é téama ginearálta na féile i mbliana. Beidh an fhéile ar siúl i mí Mheán Fómhair 2022 agus i rith mhí Dheireadh Fómhair 2022 le go leor eagraíochtaí agus grúpaí pobail ag óstáil gníomhaíochtaí, siamsaíocht, taispeántais, taibhithe, cainteanna, oiliúint agus ceardlanna ina bpobal.

I measc bhuaicphointí na bliana seo tá:

- Imeachtaí Lá Idirnáisiúnta Daoine Scothaosta na Náisiún Aontaithe thart ar an 1 Deireadh Fómhair ag ceiliúradh teacht aniar agus ionchur na mban scothaosta, lena n-áirítear léirithe ó Damhsa Amharclann Éireann agus cruinnithe le chéile ar fud an chontae ar an lá
- Imeacht painéil ar théama na Náisiún Aontaithe maidir le ‘Athléimneacht agus Rannchuidiú na mBan Scothaosta’ ar scáileán agus ar scannán, arna eagrú ag an Institiúid Ealaíne, Deartha + Teicneolaíochta (IADT) le linn mhí Dheireadh Fómhair

- Ceardlann agus taibhiú le ‘The Travellers Theatre’ Dé Luain, an 3ú Deireadh Fómhair sa Stiúideo, Lexlcon dlr
- Taispeántas Grianghrafadóireachta na hÚcráine i Halla an Chontae, Dún Laoghaire ón Máirt 4ú Deireadh Fómhair
- Rith Pobail 5K dlr i bPáirc Chill Bheagóige, 8ú Deireadh Fómhair, 2 i.n.
- Comhpháirtíochtaí i nDeisceart na Cathrach’ Gréasán Women 4 Women, Imeacht bricfeasta ilchultúrtha do mhná ar an 6ú Deireadh Fómhair ó 10 r.n. i Halla an Chontae, Dún Laoghaire
- Ionad Tionscadail an Bhaile Bhric, na healaíona áitiúla, grúpaí ceardaíochta agus cultúrtha agus maidin chaife á hóstáil ag Naomh Eoin Dé ar mhaithe le hOspís na Carraige Duibhe
- Féile Scéalaíochta Fadó Fadó, 22ú – 28ú Deireadh Fómhair i Leabharlanna dlr
- Clár raidió idirghlúine le Dublin South FM
- Seid Fir Dhún Laoghaire, Bóthar Ghleann na gCaorach Íochtarach ag fáiltiú roimh bhail nua le linn mhí Dheireadh Fómhair — Luan, Céad, Dé hAoine: 2-5 i.n.; Máirt & Déardaoin: 10 r.n. — 1 i.n.
- Feacht ar uathachas agus seisiún tacaíochta teaghlaigh le ‘AsFan’
- Oiliúint phoiblí saor in aisce ar líne ar ‘Réamhrá faoin Éagsúlacht agus faoin lonchuimsitheacht’, ‘Feacht Chultúrtha’ agus ‘LADTI + Feacht agus Oiliúint Chara’
- Imeachtaí an Fhóiraim Imeascaithe dlr le linn mhí Dheireadh Fómhair
- Ionad Cultúrtha Ioslamach na hÉireann, Cluain Sceach — imeacht ‘Know your Neighbour’ a bheidh ar siúl ón 21ú — 24ú Deireadh Fómhair, 12 – 5 i.n. gach lá
- Ceiliúradh Diwali eagraithe ag UTSAV, An Cultúrlann, Cearnóg Belgrave, 22ú Deireadh Fómhair
- Ceardlann cheardaíochta agus lón do mhná, Dún Laoghaire (ar a dtugtaí SWAN roimhe seo), Dé Céadaoin 26ú Deireadh Fómhair ó 10.30 r.n., 57 Cúirt Loch Ainninn, Baile Lochlainn
- Thacaigh Comhairle na nDaoine Scothaosta le himeachtaí le grúpaí daoine scothaosta agus le hIonaid Chúraim Lae ag óstáil seisiún ‘Cuir aithne ort’ agus seisiún ‘Buail isteach’ ar fud an chontae le linn mhí Dheireadh Fómhair
- Caint maidir le tacaíocht le gléasanna Digiteacha agus sábháilteacht gréasáin do leanaí i Leabharlanna dlr
- Ceol i bPáirc Mharlaí agus i bPáirc na Carraige Duibhe le linn mhí Dheireadh Fómhair
- Tionscnaimh Pobail an Gharda Síochána chomh maith le laethanta oscailte, cainteanna, ranganna, taibhithe, taenna iarnóna agus go leor eile ar fud Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin!

Chun tuilleadh eolais a fháil faoi Féile le Chéile dlr 2022, téigh i dteagmháil leis an Roinn Pobail de Chomhairle Contae dlr ar community@dlrcoco.ie / 01 205 4893.

Breathnaigh ar chlár iomlán na n-imeachtaí:

events.dlrcoco.ie/event/dlr-festival-inclusion-2022

Tá an Rith Pobail 5k ar ais níos mó arís do 2022!

Ar mhaith leat páirt a ghlacadh in imeacht spráúil gníomhach don teaghlach ar fad agus do gach cumas? Más maith leat, cláraigh anois do Rith Pobail 5k dlr, a bheidh ar siúl ag 2 i.n. Dé Sathairn, an 8ú Deireadh Fómhair 2022. Tá an ócáid chuimsitheach seo ar ais i bhfeidhm go hiomlán don 13ú bliain agus táthar ag súil go mbeidh níos mó ná míle rannpháirtí ag rith, ag siúl, ag bogshodar nó ag rolladh feadh an bhealaigh 5 ciliméadar álainn timpeall Páirc Chill Bheagóige.

Ar siúl le linn ‘Féile le Chéile’ Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin, tá an ócáid bhliantúil 5 ciliméadar seo bródúil as a bheith go hiomlán chuimsitheach, oiriúnach do gach aois, cumas agus leibhéal aclaíochta. Le DJ ar láimh chun chur leis an atmaisféar áthasach, déanfar gach rannpháirtí a scealp-amú agus tabharfar ócáid t-léine agus bonn uathúil deartha dóibh ar thrasnú an líne dheiridh.

Ag praghas €5 do dhaoine fásta agus saor in aisce do pháistí, tabharfaidh an ócáid seo deis do gach duine dul amach, spraoi a bheith acu agus a bheith gníomhach ina gceantar áitiúil.

Is féidir leat clárú ar líne ag [dlrcoco.ie](https://www.dlrcoco.ie) nó déan teagmháil linn trí ríomhphost a chur ag sportpartnership@dlrcoco.ie nó trí ghlaoch a chur ar 01 271 9502.

Inspregadh agus Comhairle maidir le Fuinneamh Baile a Uasghrádú

Conas billí fuinnimh a íslú agus teach níos teo, níos compordáil agus níos sláintiúla a dhéanamh.

Mar chuid de chlár féile ailtireachta [Open House Dublin](#) tá Roinn Ailtirí dlr ag óstáil ócáid chun daoine a spreagadh agus a ghrósú chun síntí cónaithe agus uasghráduithe fuinnimh sa bhaile a spreagadh agus a spreagadh ó 11 r.n. go 1.30 i.n. Dé Domhnaigh 16 Deireadh Fómhair. Beidh an ócáid dhá chuid seo ar siúl i Halla an Chontae, Dún Laoghaire. Beidh Seomra nua-aimseartha na Comhairle agus an Seomra Tionóil sa Sean-Halla ar oscailt don phobal don ócáid seo.

Ar an gcéad dul síos, beidh cur i láthair i Seomra Comhairle Chomhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin ó 11 r.n. go 12 i.n., ina mbeidh [‘eolas agus samplaí d’athchóirithe baile’](#) le hAiltirí agus Saineolaithe Fuinnimh, ag roinnt cás-staidéir ar thithe atá tíosach ar fhuinneamh. Tabharfaidh Údarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann (SEAI) faisnéis faoi na deontais atá ar fáil. Leagfaidh Ailtire Caomhantais béim freisin ar uasghrádú ar struchtúir thraidisiúnta agus chosanta.

Ina dhiaidh sin beidh deis ann [‘Cruinniú leis an Saineolaí’](#) áit ar féidir leis an lucht freastail samplaí de thionscadail chónaithe ag Ailtirí agus Baile Fuinneamh Aonair a fheiceáil. Is féidir leis an lucht freastail taispeántais ar an bhFearas Sábháil Fuinnimh Baile a fheiceáil agus deontais a phlé le hionadaithe SEAI, ó mheán lae go 1.30 i.n. sa Seomra Tionóil, atá mar chuid de Halla Baile stairiúil an 19ú haois.

An bhfuil tú ag cur síneadh leis an teach?

Beidh ar úinéirí tí atá ag tabhairt faoi athchóirithe móra nó síntí móra, lena n-áirítear níos mó ná 25 % de dhromchla an fhoirgnimh, Rátáil Fuinnimh Foirgnimh (BER) de B2 a bhaint amach nó chun leibhéal optamach costais a bhaint amach. Ag an ócáid ar an Domhnach 16ú Deireadh Fómhair beidh deis agat bualadh le hAiltirí áitiúla, léargas a fháil, uasghráduithe fuinnimh a phlé agus féidearthachtaí a fhiosrú.

Tacaíochtaí Uasghrádaithe Fuinnimh ón SEAI

Tá tithe atá faoi úinéireacht úinéirí tí príobháideacha, úinéirí réadmhaoine neamhchorparáideacha agus Comhlachtaí Ceadaithe Tithíochta incháilithe do scéim SEAI le huasghrádú go teach níos teo, níos sláintiúla agus níos compordáil, le billí fuinnimh níos ísle.

Cuireann an Scéim Náisiúnta Uasghrádaithe Fuinnimh Tí leibhéal deontais mhéadaithe suas le 50 % de chostas gnáth-iarfheistithe domhain ar fáil do chaighdeán B2 Rátáil Fuinnimh Foirgnimh (RFF). Tá deontas ann, arb ionann é agus 80 % den chostas tipiciúil, d’insliú balla áiléir agus cuas do gach teaghlach.

Áirítear leis sin suirbhéireacht a dhéanamh ar an mbaile, uasghrádú fuinnimh a dhearadh, an próiseas deontais a bhainistiú, cuidiú le rochtain ar mhaoiniú, conraitheoirí a fhostú chun an obair a sheachadadh agus an cáilíocht na hoibre a dhearbhu.

[Cuir áit in áirithe anois](#) agus cur tús le do thuras coigilteach chun teach níos compordáil a bheith agat.

TEACH FUINNEAMH COIGILTIS LEIDEANNA AGUS ACMHAINNÍ

- [Rialtas na hÉireann — Do Úsáid a Laghdú](#)
- [SEAI — Deontais](#)
- [An Coimisiún um Rialáil Fónais \(CRU\) — Maidir leis an mBille](#)
- [Codema — Smaoinigh ar Fhuinneamh](#) (sa bhaile agus ag an obair)
- [SEAI — Leideanna a bhaineann le Fuinneamh a Shábháil sa Bhaile](#)
- [Codema — Foilseacháin](#) (lena n-áirítear Máistirphlean Fuinnimh Bhaile Átha Cliath)
- [SEAI — Acadamh Fuinnimh](#) (foghlaim ar líne)

Ceantair Shlachtmhara 2022

Ba mhaith le Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin comhghairdeas a dhéanamh le gach rannpháirtí i gComórtas Bliantúil na gCeantar Slachtmhara agus buíochas a ghabháil leo. Tugann comórtas na gCeantar Slachtmhara deis don Chomhairle aitheantas agus luach saothair a thabhairt do na hiarrachtaí atá déanta ag cumainn chónaitheoirí agus ag grúpaí bailte slachtmhara chun feabhas a chur ar a dtimpeallacht áitiúil. Is í 2022 an 30ú bliain a reáchtáladh an clár seo laistigh de dlr agus bhí seacht ngrúpa pobail is fiche ann. Cé gur comórtas frithbhruscair agus frith-graffiti go príomha é an comórtas, tá forbairt tagtha air thar na blianta agus anois tá bithéagsúlacht, cosc dramhaíola, gníomhú ar son na haeráide agus rannpháirtíocht an phobail á meas aige.

Ag glaach ar na Scoileanna Glasa go léir

Agus scoileanna i nDún Laoghaire-Ráth an Dúin ag filleadh ar scoilbhliain nua, ba mhaith leis an Rannóg Feasachta Comhshaoil clár na Scoileanna Glasa a chur i gcuimhne do scoileanna, clár atá á éascú go háitiúil ag foireann na Comhairle Contae, i gcomhar leis An Taisce. Tá clár na Scoileanna Glasa ceaptha chun gníomh scoile uile ar son an chomhshaoil a chur chun cinn agus a aithint. Tugann scoileanna faoi thionscadail fhadtéarmacha ar shaincheistean comhshaoil amhail bainistiú dramhaíola agus bruscair, fuinneamh, uisce, iompar inbhuanaithe, bithéagsúlacht agus saoránacht dhomhanda.

Beidh seimineáir oiliúna agus eolais ar siúl i rith mhí Mheán Fómhair agus mhí Dheireadh Fómhair i gcomhar leis An Taisce agus tá an t-eolas is déanaí maidir leo seo ar fáil ar shuíomh gréasáin na Scoileanna Glasa anseo: greenschoolsireland.org.

Más mian le do scoil plé a dhéanamh ar do bhrat Glas nó más mian leat páirt a ghlacadh i gclár na Scoileanna Glasa, déan teagmháil leis an Rannóg Feasachta Comhshaoil trí ríomhphost a sheoladh chuig info@dlrcoco.ie nó cuir scairt ar 01 2054700.

Achainí Oíche Shamhna

Ba mhaith le dlr achainí a dhéanamh ar chónaitheoirí agus gnólachtaí ar aon as a gcuid cúnaimh chun a chinntiú go mbeidh an Oíche Shamhna seo sábháilte agus taitneamhach do gach duine. Is cleachtas mídhleathach, costasach agus contúirteach é dramhaíl a dhó gan smacht i dtine cnámh. Ba mhaith leis an gComhairle achainí a dhéanamh ar chónaitheoirí a bheith ar an airdeall agus aon stoc-charnadh dramhaíola a thuairisciú. Tabhair faoi deara, le do thoil, gur cion é cead a thabhairt do bhailitheoirí dramhaíola gan chead dramhaíl a bhaint agus go bhféadfaí fíneáil suas le €5,000 a ghearradh. Ba cheart aon ábhair ar dócha go dtógfar agus go n-úsáidfead iad le haghaidh tinte cnámh a stóráil go sábháilte agus go slán, nó a dhiúscairt i gceart, roimh Oíche Shamhna. Chun aon stoc-charnadh a thuairisciú cuir glaach ar 01 2054700 nó seol ríomhphost chuig info@dlrcoco.ie.

Fág Lorg Lapaí Amháin

De réir ár bPlean Corparáideach, tá sé mar aidhm ag Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin caighdeán na beatha a shaibhriú trí phobail bheoga tríd an gClár Glas Siúlóide Madraí a chur chun cinn. Is clár faoi stiúir an phobail é seo a chuireann úinéireacht fhreagrach madraí chun cinn ar bhealach dearfach agus neamh-throdach. Más úinéir madraí thú a phiocann suas i ndiaidh do mhadra, glac an gealltanais chun bheith i do Sheaimpín Glas Siúlóir Madraí. Cuirfidh an Chomhairle roinnt málaí dramhaíola madraí deamhíne, dáileoir málaí, sealbhóir málaí úsáidte agus tuilleadh eolais chugat. Chun an gealltanais a ghlacadh, tabhair cuairt ar ár leathanach gréasáin Siúlóirí Glasa Madraí anseo: dlrcoco.ie/en/environment-awareness-education/green-dog-walkers nó déan teagmháil le info@dlrcoco.ie.

Gníomhú ar son na hAeráide

Glasú Cearnóg Myrtle agus Lána an Chlochair

Tá obair ar spás nua cathartha le tosú i lár Dhún Laoghaire. Cuirfidh sé áit ar fáil d'úsáideoirí an bhaile fanacht ann, a scíthe a ligean agus taitneamh a bhaint as an atmaisféar. Leis an mbloc beag tógála trasna ón ospidéal bainte go luath in 2021, osclaíodh spás flaithiúil agus déanfar cearnóg chathartha den spás sin anois.

Cuirfear deireadh le tréthracht trí atmaisféar sábháilte, taitneamhach agus síochánta a chothú sa cheann scríbe nua. Beidh líon flaithiúil suíochán ann le béim láidir á leagadh ar chraicín agus ar ghlasú chomh maith le deiseanna súgartha do réimse páistí i measc na ngnéithe a bheidh ar fáil sa spás. Beidh struchtúr saincheaptha a thacaíonn le plandaí dreapadóireachta agus gnáthóg suite ar imeall an spáis in aice le Sráid Sheirse. Déanfaidh a chruth tagairt do thithe tosaigh na gcábala a shamhlaítear laistigh den bhaile agus scáthchruth na mbád seoltóireachta tirimdhochtaithe atá le feiceáil sa chuan. Déanfar claochlú cosúil leis seo ar Lána an Chlochair. Beidh pábháil nua ar ardchaighdeán, flúirse craicín agus plandaí chomh maith le deiseanna súgartha agus aclaíochta do Lána an Chlochair. Cinnteoidh an deireadh a chuirfear leis an tréthracht go mbeidh an lána lán le beocht agus beogacht amach anseo.

Rannóg na bPáirceanna agus na Seirbhísí Tírdhreacha a dhear agus a d'fhorbair an tionscadal seo agus is iadsan a bheidh i gceannas ar an tionscadal seo. Cuirfear tús leis ag deireadh mhí Mheán Fómhair agus tógfaidh sé bliain amháin le cur i gcrích.

Slí Isteach Inrochtana Pháirc Chnoc Chill Iníon Léinín

Tá Seirbhísí Páirceanna agus Tírdhreacha dlr ag obair faoi láthair ar an tslí isteach nua inrochtana ag Páirc Chnoc Chill Iníon Léinín. Nuair a bheidh na hoibreacha críochnaithe, cuirfidh sé bealach isteach Vichteoiriach ar taispeáint agus cruthóidh sé bealach isteach nua comhaimseartha a bheidh inrochtana do chách agus a bheidh oiriúnach ó thaobh aoise de i ndearadh.

Beidh an tslí isteach mealltach agus beidh cuma eagraithe air, agus cuirfidh sé rochtain shábháilte ar fáil do chách. Cuirfidh scéim phlandála cuí agus measta dath agus spéis ar fáil, frámófar slí isteach an gheata Vichteoiriaigh go cuí agus feabhsófar suíomh an tsiolbhán. Feabhsóidh athdhromchlú agus suíocháin nua an spás lasmuigh de na Seomraí Tae.

Is sampla álainn é an slí isteach Vichteoiriach, a théann isteach i bPáirc Chnoc Chill Iníon Léinín, de shlí isteach i bPáirc Phoiblí ón tréimhse sin. Cuireann na geataí iarainn agus na ráillí saoirsithe agus na píaraí cloiche gearrtha braistint teachta in iúl. Ar an drochuair, theip ar an naprún chuig an mbealach isteach freagra a thabhairt ar bhealach cuí, go príomha mar gheall ar na hábhair agus ar shocrú ginearálta an spáis. Baineann páirceáil feithicleach neamhúdraithe agus ad-hoc as an mbealach isteach bunaidh, rud a fhágann go bhfuil cuma mí-eagraithe míshlachtmhar ar an áit. Bhí coimhlint idir coisithe, rothaithe agus feithiclí tar éis teacht chun cinn mar gheall ar an socrú neamhstruchtúrtha. Ciallaíonn topagrafaíocht an tsuímh go bhfuil sé deacair inrochtaineacht a fháil tríd an mbealach isteach Vichteoiriach agus go gcuireann sé dúshlán roimh chuairteoirí a bhfuil cumas coirp lagaithe nó srianta acu, nó roimh chuairteoirí a bhfuil rothair á bhrú nó bugaithe rotha acu.

Tacaíonn tionscnamh spreagtha an Údaráis Náisiúnta Iompair (NTA) leis na hoibreacha seo chun tacú le gluaiseacht coisithe agus rothaí agus chun inrochtaineacht a fheabhsú agus tá siad le críochnú ag deireadh 2022.

Forbairt Meon Straitéiseach Lá Náisiúnta Fiontraíochta na mBan

Á óstáil ag Áine Kerr, cabhróidh an ócáid ardfhuinnimh, faisnéiseach agus spreagúil seo leat do straitéis ghnó a fhorbairt nó do straitéis reatha a neartú. Beidh fiontraithe mná den scoth ó gach cearn de Bhaile Átha Cliath ag caint faoina n-eispéiris. Cloisfidh an lucht freastail faoi shaibhreas na dtacaíochtaí, an mhaoinithe agus na hoiliúna atá ar fáil duit agus tú ag fás do ghnó.

Chomh maith le ceachtanna ríthábhachtacha i bhforbairt do straitéis ghnó, tabharfaidh an ócáid seo am duit ar mhaithe le machnamh pearsanta agus cabhrú le planáil do straitéis. Beidh deis agat freisin do chuid plananna agus smaointe a phlé le mná eile i mbun gnó.

Á óstáil ag an Oifig Fiontar Áitiúil Dhún Laoghaire Ráth an Dúin, Chathair Bhaile Átha Cliath, Fhine Gall agus Bhaile Átha Cliath Theas, is é seo Lá Náisiúnta Fiontraíochta na mBan do réigiún Bhaile Átha Cliath.

Tá na háiteanna ag an ócáid seo teoranta go docht agus cuirfear in áirithe iad go tapa. Ná cuir moill ort féin, cuir d'áit in áirithe inniu agus feicimid thú ag Lá Náisiúnta Fiontraíochta na mBan ar an 13ú Deireadh Fómhair.

Bhí an t-óstach **Áine Kerr** ann cheana féin. Tá cuideachta amháin bunaithe, tógtha agus díolta aici cheana féin agus tá Kinzen á thógáil aici féin agus ag a foireann anois. Cuireann Kinzen le cumas gairmithe iontaoibhe agus sábháilteachta agus lucht ceaptha beartas dul chun cinn a dhéanamh ar bhagairt agus ar bhréagaisnéis atá ag teacht chun cinn.

Beidh **Marie Gleeson** i gceannas ar sheisiún dinimiciúil straitéise gnó, ina leagfar béim ar an tábhacht a bhaineann le do straitéis agus ina sainaitheofar príomhchéimeanna inghníomhaithe do do ghnó. Rinne Marie Gleeson seirbhís ar feadh breis agus 20 bliain i gCabhlach na hÉireann agus bhain sí céim Leifteanant-Cheannasaí amach, agus le linn na tréimhse sin bhí sí i gceannas ar an LE AOIFE agus chríochnaigh sí seirbhís do na Náisiúin Aontaithe i Sead. Cinnteoidh a saineolas i bhforbairt straitéise, oibríochtaí, ceannaireacht, rialachas, agus uasmhéadú feidhmíochta aonair agus foirne, seisiún straitéise atá an-dírithe agus luachmhar do chách.

Is ceannaire domhanda é **Kingsley Aikins** maidir le líonraí straitéiseacha a thógáil. Beidh Kingsley ag díriú ar cén fáth a bhfuil tábhacht ag baint le do ghréasán, conas do líonra a thógáil agus a bhainistiú, conas cumarsáid a dhéanamh go héifeachtach, luach a chur leis agus cabhair a lorg. Mar Phríomhfheidhmeannach ar The Network Institute, d'fhorbair sé modh do dhaoine gnó gairmiúla chun maireachtáil agus chun líonraí gnó láidre agus éagsúla a thógáil.

Dáta: **Déardaoin 13ú Deireadh Fómhair 2022**

Am: **8 r.n. go dtí 2.15 i.n.**

Suíomh: **An Paillíun, Ráschúrsa Bhaile na Lobhar, Carraig an tSionnaigh, Baile Átha Cliath 18, D18 C9V6**

Ticéid €25 – cuir do thicéid in áirithe localenterprise.ie/DLR/DLR/Training-Events/Online-Bookings/Events/National-Womens-Enterprise-Day.html

Dún Laoghaire Ealaín Sráide Anseo

Le linn deich lá i mí Lúnasa, tháinig cuid de na healaíontóirí sráide Éireannacha agus idirnáisiúnta is fearr go Dún Laoghaire chun naoi bpósa ealaíne sráide iontacha a phéinteáil. Anois sa dara bliain de, tá Dún Laoghaire Anseo maoinithe ag Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin, le tacaíocht ó Creative Ireland.

Tá tuilleadh sonraí ar fáil a dlrcoco.ie/dlanseo

Food on the Edge @ Eastát agus Gairdíní Airfield

Ba é Food on the Edge smaoinemh an Chócaire Éireannaigh JP Mc Mahon, cócaire, bialannaí agus údar lonnaithe i nGaillimh. Beidh an siompóisiam 2 lá ar siúl arís i mbliana i dtailte álainn Eastát agus Gairdíní Airfield. Tá sé oscailte do chócairí agus do dhíograiseoirí bia le níos mó ná 50 cainteoir ag díospóireacht agus ag plé todhchaí an bhia sa domhan atá againn agus ag socrú tagarmhairc don dea-chleachtas.

Féile Choiméide Dhún Laoghair

10 – 12 Samhain

Tá dlr bródúil as an gcéad Féile Choiméide Dhún Laoghaire a fhógairt. Tabharfaidh an fhéile níos mó ná 15 fuirseoirí den chéad scoth go dtí roinnt ionaid éagsúla ar fud Dhún Laoghaire.

Ticéid: dunlaoghaircomedyfestival.com. Is togra de chuid na Rannóige Forbartha Eacnamaíochta dlr í an ócáid seo.

Túr agus Músaem James Joyce

Tá lúcháir ar Chomhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin tús a chur le comhpháirtíocht nua le Túr agus Músaem James Joyce ag Cuas an Ghainimh. Cuirfidh comhlacht nua bainistíochta, Friends of James Joyce Tower, in éineacht leis an gComhairle, straitéis nua i bhfeidhm do thodhchaí inbhuanaithe an mhúsaeim.

Meallann an músaem na mílte lucht leanúna de chuid Joyce agus saothair Joyce ó gach cearn den domhan gach bliain.

Déanfaidh an chomhpháirtíocht nua an músaem, déantáin Joyce agus a chuid scéalta a dhaingniú go daingean do na glúnta atá le teacht agus í ag leanúint lena shaothar a thabhairt chuig lucht féachana nua ar bhealach nua spreagúil.

Pobail a nascadh

Le Taisteal Gníomhach

Oibríonn an fhoireann Taistil Ghníomhaigh leis an Údarás Náisiúnta Iompair (NTA) chun réitigh iompair inbhuanaithe a chur ar fáil agus an Taisteal Gníomhach a chur chun cinn sa Chontae. Trí áiseanna siúil agus rothaíochta ar ardchaighdeán a fhorbairt, tá sé mar aidhm againn níos mó daoine a spreagadh chun aistriú chuig an taisteal gníomhach, rud a chuirfidh le dul i ngleic leis an athrú aeráide.

Cabhraíonn an maoiniú a fhaighimid ón NTA linn forbairt tograí éagsúla bonneagair a éascú ar fud an chontae, lena n-áirítear tionscadail ar nós feabhsúcháin acomhal do rothaithe agus do choisithe, bealaí glasa i bpáirceanna, feabhsú réimse poiblí limistéar an chuain agus feabhsuithe inrochtaineachta. Pobail a nascadh agus siúl agus rothaíocht a dhéanamh tarraingteach, sábháilte agus inrochtana do chách, cabhróidh an maoiniú díreach seo leis na rudaí sin bhaint amach.

[Liosta iomlán na dtionscadal](#)

Léigh tuilleadh thíos faoinár gcomhairliúcháin phoiblí reatha agus faoin taisteal gníomhach scoile.

Bealach Láir dlr

Lár dlr

Tá sé beartaithe bonneagar ardchaighdeán coisithe agus rothaíochta a chur ar fáil chun taisteal gníomhach a chur chun cinn ar: Ascaill na Cille (R830), Bóthar Bhaile an Chnoic Íochtarach (R830), Bóthar Bhaile an Chnoic Uachtarach (R829) agus Bóthar Ghleann na gCaorach Uachtarach (R829), Dún Laoghaire. Tá sé beartaithe freisin an lána bus a fheabhsú feadh Ascaill na Cille suas go dtí Acomhal Coirnéal an Bháicéaraigh agus tírdhreachú feabhsaithe a chur ar fáil feadh mhéid na scéime lena n-áirítear córais inbhuanaithe draenála uirbí.

[Aighnigh do thuairimí anseo](#)

Bealach Rothaíochta Ghráinseach an Déin

Moltar sa scéim go gcuirfeadh bealach sábháilte d'ardchaighdeán do shiúil agus rothaíocht ar fáil a fhreastalóidh ar an éileamh reatha laistigh de cheantar Ghráinseach an Déin. Soláthraíonn an scéim seo nasc tábhachtach idir an Bealach "Páirc go Páirc" agus an Bealach "Sléibhte go Miotail" atá molta mar chuid den Tionscadal Taistil Scoile Gníomhaí. Tá sé beartaithe na háiseanna reatha rothaíochta ar Lána na Cille a uasghrádú idir an bealach isteach go Páirc Chluain Chaoin agus an t-acomhal le Bóthar Ghráinseach an Déin. Moltar crosaire coisithe nua ag an mbealach isteach chuig an bpáirc. Moltar áiseanna rothaíochta leithscartha feadh Bhóthar Ghráinseach an Déin, áiseanna nua trasnaithe do choisithe agus páirceáil eangaf feadh Bhóthar Ghráinseach an Déin. Rachaidh cuid den bhealach isteach i Reilig Ghráinseach an Déin trí bhealach isteach nua agus leanfaidh sé ar aghaidh feadh na gcosán atá ann cheana féin. Moltar soilsíú poiblí agus oibreacha uasghrádaithe eile laistigh den reilig chomh maith leis na bealaí isteach atá ann cheana a athrú. Tá sé beartaithe freisin balla teorann na reilige a athrú.

[Aighnigh do thuairimí anseo](#)

Taisteal Scoile Gníomhaí

Tá tógáil ar bhealaí taistil gníomhacha na scoile beagnach críochnaithe. Táimid tar éis tús a chur leis na marcanna lorg bealaigh a chur leo. Is ionann an marc seo agus an bealach Muir go Sléibhte. Beidh lógónna dá gcuid féin ag Páirc go Páirc agus ag Sléibhte go Miotail. Leanfaidh úsáideoirí na 'poncanna' a chuirfeadh ar an mbóthar mar mhodh lorg bealaigh. Tiocfaidh siad seo isteach in ionad fhorhmór na gcomharthaí atá ina seasamh chun iomadú comharthaí a sheachaint.

Scéim Bhóthar na Carraige

Táthar ag súil go dtosóidh an obair tógála ar an mbealach ó Pháirc na Carraige Duibhe go hAscaill Trimleston i lár mhí Mheán Fómhair agus síltear go mairfidh an obair seo timpeall 6 mhí. Tá sonraí na scéime seo ar fáil [anseo](#).

Joe Lumumba

OIFIGEACH SINSEARACH
FOIRNE, TAISTEAL GNÍOMHACH

Cad a bhíonn agat don bhriceasta?

Bíonn briceasta de bhabhla leite, mil, im píseanna talún (scúip mhóra), banana agus mango.

Ithim an briceasta céanna gach lá seachas ar an Domhnach. Ar lá na Sabóide, déanaim mé féin a mhilleadh agus bíonn friochadh agam.

Cad a dhéanann tú?

Is Oifigeach Sinsearach Foirne mé san Aonad Taistil Ghníomhaigh. Tacaíonn m'fhoireann riaracháin leis na hinnealtóirí chun feabhsuithe sa bhonneagar rothaíochta agus sa Réimse Poiblí a sholáthar.

Freisin, táim bainteach le bogthionscadail bonneagair cosúil le *Scéim na Rothar Cuimsitheach* agus *Rothair Lasta le haghaidh Gnó*.

Cad iad na caithimh aimsirí atá agat?

Is comhbhunaitheoir mé ar fhondúireacht Leanaí a thacaíonn le Dlíleachtlanáí san Afraic. Is Comhbhunaitheoir agus is Rúnaí mé ar chlub peile do dhaoine os cionn 35 bliain d'aois a cruthaíodh chun cuimsitheacht, cairdeas agus dearfach a chur chun cinn.

Glacann an dá chaitheamh aimsire seo an chuid is mó de mo chuid ama. Freisin, bainim taitneamh as a bheith ag dul amach ag siúl le mo mhadra Obama agus bíim ag iarraidh roinnt smacht a spreagadh i mo mhac atá trí bliana d'aois.

Conas a bhíonn do ghnáthlá oibre?

Bíonn gach lá difriúil. Tá clár ollmhór oibre againn le soláthar agus bíonn deacrachtaí ag baint le gach scéim. Bhain mé an-taitneamh as a bheith ag obair le foireann theicniúil agus leis an gcur chuige tras-rannach maidir le seachadadh seirbhíse in DLR. Go han-luath beidh an líonra rothaíochta is fearr sa tír againn agus tá sé an-spreagúil le bheith páirteach sa chlár.

Cad í an ghné is deacra de do phost?

Tá an roinn nua, mar sin ní mór dúinn tús a chur ón tús agus gach nós imeachta oibríúcháin a dhearadh. Bhí sé sin dúshlánach a dhéanamh le foireann nua agus ag an am céanna a bheith ag obair ón mbaile den chuid is mó.

Táimid tar éis iarracht a dhéanamh bhain mé an-taitneamh as breathnú ar an bhfoireann ag fás.

Cad í an ghné is sásúla de do phost?

D'éirigh linn an t-aonad a bhunú i spás ama réasúnta gearr. Bhí gá le hardleibhéal tiomantais ón bhfoireann agus toilteanas tabhairt faoi gach dúshlán.

Tá sé thar a bheith fiúntach an dul chun cinn atá déanta leis na scéimeanna Taistil Ghníomhaigh go léir a fheiceáil agus ó leibhéal pearsanta go raibh sé iontach féachaint ar an teacht le chéile agus ar an tacaíocht a thugaimid dá chéile.

Cad í an áit is fearr leat le cuairt a thabhairt uirthi?

Teach mo mham. Cónaíonn an chuid is mó de mo theaghlach ina gcónaí i Londain. Tugann mo chuid teaghlach ar theach mo mháthar craic ar dóigh dom, go leor barróga dom agus an bia Congólach is fearr dom.

Cainteanna Feasachta ADHD

Tá Leabharlanna dlr ag eagrú sraith cainteanna, ar líne agus i bpersa, maidir le NHEA (Neamhord Hipirghníomhaíochta an Easnamh Airde), mar chuid de Mhí Fheasachta NHEA tráthnónta Máirt i rith mhí Mheán Fómhair agus Dheireadh Fómhair.

Clúdíodh na cainteanna i mí Mheán Fómhair agus i mí Dheireadh Fómhair réimse leathan ábhar lena n-áirítear: Feidhm Fheidhmiúcháin, CAMHS (Seirbhís Mheabhairshláinte do Leanaí agus Déagóirí), Mná agus Cailíní NHEA, agus an Néara-éagsúlacht agus NHEA san Ionad Oibre. Dé Máirt, an 25ú Deireadh Fómhair beimid ag óstáil “Bácáil agus NHEA” le Lizzie Acker, iomaitheoir ó Bhácáil Mhór na Breataine Móire 2021. Seolfar amach oideas don chaint ar líne roimh ré ionas gur féidir leat bácáil feadh na cainte más mian leat.

Chun tuilleadh eolais a fháil faoi na cainteanna seo, tabhair cuairt ar ár suíomh gréasáin [here](#). Tá sé riachtanach áit a chur in áirithe do gach imeacht trí [Eventbrite.ie](#).

Seirbhísí dóibh siúd a bhfuil riachtanais bhreise acu

An raibh a fhios agat go bhfuil Leabharlanna Dlr ag obair go dian chun seirbhísí agus spásanna na Leabharlainne a dhéanamh níos inrochtana, go háirithe dóibh siúd a bhfuil riachtanais bhreise acu?

Ba mhaith linn d’aird a tharraingt ar roinnt seirbhísí b’fhéidir nach bhfuil tú ar an eolas faoi:

- Tráthnónta ciúine i Leabharlanna Chábán tSfle agus Dhún Droma
- Seomra céadfach/ciúine i Leabharlann Ghráinseach an Déin agus sa Lexlcon
- Tá boscaí céadfacha ar fáil ach iad a iarraidh i ngach Leabharlann dlr
- Bailiúchán BSI (Bailiúchán Seirbhísí Inrochtana) lena n-áirítear bréagáin agus fearas dóibh siúd le riachtanais bhreise acu. Is féidir an bailiúchán seo a fháil ar iasacht trí ríomhphost a chur chuig libraryculture@dlrcoco.ie agus is féidir é a bhailiú ón Leabharlann dlr a roghnaíonn tú
- Léitheoir Pinn dóibh siúd le disléicse, fadhbanna litearthachta nó le lagú radhairc
- Clár imeachtaí inrochtaineacha chomh maith le himeachtaí atá claochlaithe go sonrach dóibh siúd a bhfuil riachtanais bhreise acu

PETER CAVANAGH

Léitheoirí Pinn do Scoileanna

Tá bailiúchán de Léitheoirí Pinn againn le haghaidh iasachta. Déanann Léitheoirí Pinn focail agus línte iomlána téacs a léamh os ard chun cabhrú leis an léitheoireacht neamhspleách. Bainfidh iad siúd a bhfuil disléicse acu, iad siúd a bhfuil deacracht acu leis an léitheoireacht nó leis an bhfoghraíocht, iad siúd a bhfuil ag foghlaim teangacha nó iad siúd a bhfuil lag radhairc acu tairbhe as na píosá tairbhiúla teicneolaíochta seo. Is féidir focail nó abairtí ar leith a scanadh leis an bpeann chun éisteacht leo. Scan focail nó abairtí ar leith agus ansin

éisteacht leo. Leis an bhfoclóir ionsuite, is féidir leat sainmhínte a fháil ar fhocail áirithe a chabhraíonn leat an téacs a thuiscint níos éasca. Is féidir leis na Léitheoirí Pinn Béarla, Fraincis agus Spáinnis a léamh.

Chomh maith le pinn d’iasacht aonair, tá roinnt pinn ar fáil le haghaidh blociasacht do scoileanna laistigh de DLR don bhliain acadúil 2022-2023. Tabhair faoi deara, le do thoil, ní mór Léitheoirí Pinn a fháil ar iasacht go díreach ó Leabharlann dlr agus a sheoladh ar ais go díreach chuig Leabharlann dlr. Is é 8 seachtaine tréimhse na hiasachta. Má tá suim agat Léitheoir Pinn a fháil ar iasacht do do rang nó do scoil, seol ríomhphost chuig libraryculture@dlrcoco.ie

Nuacht agus Imeachtaí i Leabharlanna dlr

Más spéis leat tuilleadh eolais a fháil maidir lenár seirbhísí, ár ngnáthchlubanna leabhar, seisiúin malartaithe teanga, cruinnithe filíochta, clubanna Scrabble agus grúpaí ceardaíochta, agus chun tuilleadh eolais a fháil faoina bhfuil ar siúl i do Leabharlann dlr áitiúil, téigh ar líne ag libraries.dlrcoco.ie, lean muid ar na meáin shóisialta nó cláraigh chun ár ríomhfhéasachán coicísíúil a fháil. libraries.dlrcoco.ie/events-and-news/dlr-libraries-ebulletin

Bronnadh Duaiseanna Réalta an tSamhraidh

Beidh an Finale Mór dár gclár léitheoireachta Réaltaí an tSamhraidh ar siúl i Leabharlann na Carraige Duibhe i mí Mheán Fómhair. Tá ríméad orainn a bheith in éineacht leis an gCathaoirleach, an Cllr. Mary Hanafin, agus aionna ónár bpríomhurratheoir, Eastát Airfield, don ócáid seo. Beidh an t-údar Shane Hegarty agus páistí áitiúla in éineacht leis na buaiteoirí agus a dteaghlach chun ceiliúradh a dhéanamh ar Shamhradh Léitheoireachta rathúil eile.

Is clár spreagúil léitheoireachta saor in aisce é Réaltaí an tSamhraidh do gach páiste. Bhí seisiúin scéalaíochta, imeachtaí leabhar-threoraithe agus gníomhaíochtaí spráil ar siúl i rith an tsamhraidh i ngach Leabharlann dlr agus chláraigh beagnach 1,500 páiste. Tá 8 leabhar ar a laghad léite ag gach páiste le roinnt páistí ag críochnú agus ag tabhairt ar ais an t-iliomad Cáirtá Léitheoireachta. Sin a lán léitheoireacht!

Féile Leabhar na bPáistí 2022

Táimid thar a bheith sásta, agus tá sceitimíní orainn a fhógairt go mbeidh Féile Leabhar na bPáistí 2022 a reachtáil i ngach Leabharlann dlr i mí Dheireadh Fómhair! Tá Féile Leabhar na bPáistí ar cheann de na snáitheanna lárnacha den chlár náisiúnta Right to Read. Cuidíonn an Fhéile bhliantúil seo le taitneamh na leabhar agus na léitheoireachta a scaipeadh i measc pháistí agus teaghlach, údair agus maisitheoirí, múinteoirí agus leabharlannaithe ar fud na hÉireann. Tá réimse mór údar, maisitheoirí

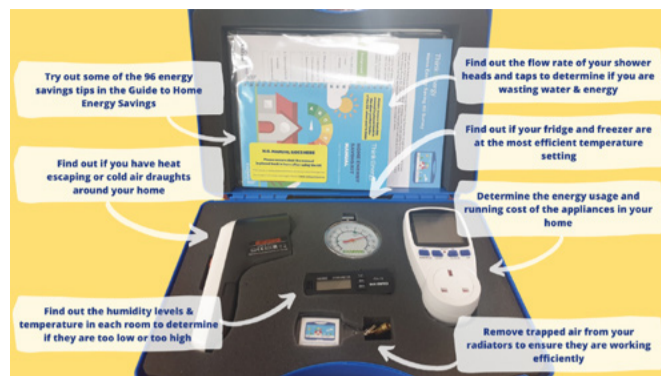
agus scéalaithe againn atá dírithe ar rud éigin a chur ar fáil do gach duine atá ar fáil.

Is do pháistí scoile áitiúla a bhfuil an chuid is mó dár n-imeachtaí ag díriú ach caith síl ar fhéilire na n-imeachtaí ar ár suíomh gréasáin chun tuilleadh sonraí a fháil agus chun tuilleadh eolais a fháil faoi áirithe.

Cuirimid fáilte roimh go leor údar chuig ár Leabharlanna i mbliana lena n-áirítear Sarah Webb, Eve McDonnell, Alan Nolan, agus Fiona Longmuir. Gheobhaidh rudaí beagán uaigneach i Leabharlanna Gráinseach an Déin agus Dún Droma araon nuair a thagann an t-údar agus an maisitheoir Una Woods chun a cuid leabhar a phlé Have you seen the Dublin Vampire and Spooktacular Place To Be.

Beidh imeachtaí ar siúl go príomha inár Leabharlanna, ach beidh imeacht ar líne á óstáil againn leis an údar Zanib Mian. Thit Zanib i ngrá leis an scríbhneoireacht sa bhunscoil agus tar éis staidéar a dhéanamh agus eolaíocht a mhúineadh ar feadh tamaill, bhog sí isteach i réimse na foilsitheoireachta leanaí. Bhraith sí go raibh carachtair ó mhionlaigh uile ar iarraidh ó leabhair do leanaí óga agus sheol sí Sweet Apple Foilsitheoirí le tiomantas soiléir do leabhair chuimsitheacha a fhoilsiú. Is údar í Zanib ar roinnt leabhar lena n-áirítear an tsraith mhóréilimh Planet Omar.

Leabharlanna agus na hEalaíona

Trealamh Coigilte Fuinnimh sa Bhaile

Tá méadú déanta againn le déanaí ar líon na bhFearas Coigiltis Fuinnimh sa Bhaile atá ar fáil le fáil ar iasacht ó gach leabharlann dlr. Tá cúig uirlis coigilte fuinnimh praiticiúla sna fearais seo ionas gur féidir leat mion-iniúchadh fuinnimh a dhéanamh ar do theach agus na réimsí is éasca agus

is tábhachtaí a aimsiú chun fuinneamh a shábháil. Trí úsáid a bhaint as an bhFearas cuideofar leat réimsí fadhbanna a d'fhéadfadh a bheith ann a aithint, amhail ballaí agus fearais atá inslithe go dona agus a bhfuil billí leictreachais á dtiomáint acu.

Más spéis leat ceann de na fearais seo a fháil ar iasacht, déan teagmháil le do Leabharlann áitiúil dlr. Cuirtear na Fearais ar fáil i gcomhpháirtíocht le CODEMA.

Féile Scéalaíochta Fadó Fadó

Bí linn mí Dheireadh Fómhair seo don fhéile úrnu scéalaíochta, ag seachadadh roinnt de na scéalaithe is fearr in Éirinn do dhaoine fásta, do dhaoine óga agus do ranganna scoile. Tá an chéad bhliain seo dírithe go mór ar scéalaíocht thraidisiúnta na hÉireann le hamhránaithe ó gach cearn d'Éirinn, lena n-áirítear: Liz Weir, Nuala Hayes, Maria Gillen, Orla Mc Govern, Máirín Mhic Lochlainn agus go leor eile.

Mairfidh an Fhéile ó Dé Sathairn 22ú go dtí Dé hAoine 28ú Deireadh Fómhair, tá sonraí uile na n-imeachtaí agus gach eolas faoi áirithintí le fáil ar ár suíomh gréasáin.

Ríomhairí Glúine ar iasacht i do Leabharlann Áitiúil dlr

Tá áthas ar Leabharlanna dlr ár seirbhís mhórélímh iasachtaithe ríomhaire glúine a cuireadh ar fionraí le linn na Paidéime, a athbhunú, a cuireadh ar fionraí le linn na Paidéime. Mar chuid den athsheoladh, cheannaíomar roinnt mhaith ríomhairí glúine nua,

tapa, éifeachtach. Mar sin, mura bhfuil do ríomhaire glúine féin agat, agus má bhíonn ort ceann a úsáid ar feadh cúpla uair an chloig, is féidir leat ceann a fháil ar iasacht le húsáid ar an láthair, i do Leabharlann áitiúil dlr. Tá siad ar fáil ar iasacht i ngach Leabharlann dlr agus is féidir le baill fásta leabharlainne iad a fháil ar iasacht, ar bhonn tús áite, lena n-úsáid laistigh den Leabharlann amháin, ar feadh tréimhse 3 uair an chloig. Déan teagmháil le do Leabharlann áitiúil dlr chun tuilleadh eolais a fháil.

Mo Leabharlann Oscailte

Tá an tseirbhís seo ar fáil faoi láthair i Leabharlanna Ghráinseach an Déin agus Dheilginis. Ligeann Mo Leabharlann Oscailte (MLO) do bhaill na leabharlainne rochtain a fháil ar spás na Leabharlainne agus ar roinnt seirbhísí lasmuigh d'uireanta foirne, ó 8 r.n. go 10 i.n., 7 lá sa tseachtain, 365 lá sa bhliain. Más mian leat teacht isteach chun leabhair a fháil ar iasacht nó a thabhairt ar ais, staidéar a dhéanamh, an wifi nó ríomhaire idirlín a úsáid, roinnt príontáil nó fótachóipeáil a dhéanamh nó na nuachtáin a léamh ag am a oireann duit, anois is féidir leat.

Chun leas a bhaint as an tseirbhís áirithe seo, ní mór duit glaach isteach agus clárú le baill fhoirne i Leabharlann Ghráinseach an Déin nó i Leabharlann Dheilginis.

Cuireann Mo Sheirbhís Leabharlainne Oscailte uaireanta níos faide ar fáil do bhaill na leabharlainne lasmuigh de ghnáthuireanta oscailte, ó 8 r.n. go 10 i.n., 7 lá sa tseachtain.

Déan teagmháil le foireann na leabharlainne chun sonraí a fháil maidir le conas clárú.

dlr LEXICON | TAISPEÁNTAIS

'On the Edge' Cuallacht Bhróidnéirí na hÉireann

1 Meán Fómhair – 12ú Deireadh Fómhair, Leibhéal 3

Bunaíodh Cuallacht Bhróidnéirí na hÉireann sa bhliain 2020 chun daoine a bhfuil an dearcadh céanna acu agus a bhfuil suim acu i dteicstíl agus in ealaín shnáithíneach, bróidnéireacht ach go háirithe, a thabhairt le chéile agus chun inspioráid, smaointe agus teicnící a roinnt. Cuimsíonn ballraíocht réimse leathan de scileanna teicstíle, agus leibhéal chumais, ó ghlantosaítheoirí go dtí bróidnéirí a

bhfuil níos mó taithí acu. Tá cuid acu ag múineadh agus ag taispeáint go náisiúnta agus go hidirnáisiúnta; díolann cuid acu a gcuid oibre nó déanann siad coimisiúin; is glantosaítheoirí iad daoine eile nó is fearr le cuid acu taitneamh a bhaint as a n-ealaín dóibh féin ina n-aonar. Is é seo an meascán de chumais agus díograis neamhcheangailte a thugann atmaisféar iontach dinimiciúil don ghrúpa.

Roghnaíodh téama thaispeántas 2022 "On the Edge" in 2021 toisc go raibh an grúpa dóchasach maidir le deireadh a chur leis an bPaidéim agus leis an méid a bhí le teacht amach anseo.

GAILEARAÍ BARDASACH | dlr LEXICON

Altered Ground Taispeántas d'obair nua le Dianne Whyte

9ú Meán Fómhair go dtí 22ú Samhain

Is bailiúchán saothar grianghrafadóireachta é Altered Ground a bhreathnaíonn ar thírdhreacha atá ag dul faoi mhórfhorbairt laistigh de cheantair áitiúla Choill na Silíní, Bhaile an Locháin, Carraigh Mhaighin agus Áth an Ghainimh.

Tar éis na neamhghníomhaíochta a bhí i bhfeidhm le blianta beaga anuas tá tús curtha arís le tógáil na bhforbairtí seo. Trí idirghníomhaíochtaí pearsanta leis an gcomhshaoil, féachann Dianne Whyte ar chlaohlú na spásanna seo, ó thógáil nua go dtí an t-athrú leanúnach ar an tírdhreach faoi láthair. Trí úsáid a bhaint as teicnící grianghrafadóireachta turgnamhacha léiríonn an obair seo freagairt mhothúcháin ar thimpeallacht a bhfuil ag dul faoi athrú mór, ag díriú ar mhionsonraí a ndéanfaí neamhaird orthu murach na teicnící seo.

Is í Dianne Whyte faighteoir Coimisiún Amharc-Ealaíne dlr 2022 atá á mhaoiniú ag Comhairle Ealaíon na hÉireann agus atá á bhainistiú ag Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin.

<https://www.dlrcoco.ie/en/municipal-gallery-dlr-lexicon/altered-ground>

